GEMEENTE BEUNINGEN

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Vitaal Beuningen - Beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028	Raadsvergadering	9 april 2024
Nummer(agenda)	:	Commissie 1	S&B
Registratienummer	: bb24.00193	Datum	20 maart 2024
Registratiecode	:	Commissie 2	
Auteur	: Evelien van de Vossenberg - Gommans	Datum	
Status	: Openbaar	B&W-vergadering	27 februari 2024
		Portefeuillehouder	F.M.H.P. Houben

Samenvatting

Na de beleidsnotitie Sociaal Domein 2018-2023 " Meedoen in Beuningen" vervolgen we onze route naar de beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 " Vitaal Beuningen". De basis van de beleidsnotitie wordt gevormd door ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda Jeugd en het Gezond en Actief leven Akkoord (GALA). Dit leidt tot focus op drie thema's namelijk de sociale basis, terugdringen gezondheidsachterstanden en gezonde leefstijl (mentaal en fysiek). Met de beleidsnotitie Sociaal Domein 'Vitaal Beuningen' stellen we de gezamenlijke ambitie en opgaves in het sociaal domein voor gemeente Beuningen vast voor de jaren 2024-2028.

Besluit om

1. de beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 'Vitaal Beuningen' vast te stellen, waarmee we focus leggen op drie thema's:
    - versterken van de sociale basis
    - terugdringen gezondheidsachterstanden
    - bevorderen van gezonde leefstijl (mentaal en fysiek)
2. kennis te nemen van het lokale plan van aanpak GALA (zie bijlage 3).

Inleiding

In de beleidsnotitie Sociaal Domein 2018-2023 staan uitgangspunten waar we ook in de periode 2024-2028 op voortborduren. Inwoners hebben te maken met hogere lasten en druk op bestaanszekerheid. We streven als gemeente ernaar om inwoners van jong tot oud mee te laten kunnen doen aan onze samenleving. Om de zorg en ondersteuning voor iedereen toegankelijk, kwalitatief en betaalbaar te houden, leggen we de focus op de versterking van de sociale basis in de wijk, gezonde leefstijl (fysiek en mentaal) en het tegengaan van gezondheidsachterstanden.

De kaderstelling is de voortzetting op eerder ingezet beleid en landelijke richtlijnen. Verder ontwikkelen we door op gezondheid en preventie op basis van Gezond en Actief leven Akkoord (GALA) en zetten we in op de Hervormingsagenda Jeugd o.a. via het Regioprogramma Jeugd.

Beoogd effect

Gemeente Beuningen is een gezonde gemeente met vitale inwoners in een aantrekkelijke woonomgeving; met een sterke sociale basis en een sociaal hart.

Argumenten

1.1 *We willen een integrale benadering in preventie om zorgkosten te voorkomen*

Het Nederlandse zorgstelsel staat onder druk: de vraag naar zorg in Nederland groeit en de kosten stijgen. Dat maakt de zorg met name voor mensen in kwetsbare situaties met een lage sociaaleconomische status (SES) minder toegankelijk. Achterliggende oorzaken als armoede en een onzekere inkomenssituatie kunnen leiden tot chronische stress. Een integrale benadering van preventie is nodig, met aandacht voor achterliggende factoren die invloed hebben op gezondheid. Dat kunnen individuele factoren zijn, maar ook de fysieke en sociale omgeving, zoals de voedselomgeving of een beweegvriendelijke omgeving op school of op het werk, of factoren als bestaanszekerheid en sociale veiligheid. Deze brede blik op gezondheid en het bevorderen van gezondheid noemen we 'Health in all Policies': diverse domeinen (publieke gezondheid, gezondheidszorg, veiligheid, sociaal domein, fysieke inrichting) dragen bij aan gezondheid van inwoners.

1.2 We zetten in op sociale basis in de wijk, gezonde leefstijl (fysiek en mentaal) en het tegengaan van gezondheidsachterstanden
Uit de data blijkt dat inwoners uit gemeente Beuningen meer moeite hebben met rondkomen (13%), veel stress/mentale druk ervaren (19,3%) en 53,1% te maken heeft met overgewicht. Op deze onderwerpen wijken we af ten opzichte van de regiogemeenten en/of het landelijk gemiddelde. Om de zorg en ondersteuning voor iedereen toegankelijk, kwalitatief en betaalbaar te houden, willen we daarom op deze thema's inzetten.

1.3 We sluiten aan bij de hervormingsagenda en het regioprogramma Jeugd
Sinds de transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten staan we voor een grote opgave. De druk op de jeugdhulp neemt toe met lange wachtlijsten en hoge kosten. In juni 2023 is om die reden een landelijke Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld. Deze Hervormingsagenda Jeugd stelt eisen aan preventieve voorzieningen en aan de toegang tot jeugdzorg. De eisen die de Hervormingsagenda Jeugd stelt aan lokale teams, vertalen we naar een meerjarig ontwikkelplan voor het Sociaal Team binnen de dagelijkse uitvoeringspraktijk. Om alle uitdagingen die op het gebied van de jeugdhulp op de gemeenten afkomen in goede banen te leiden, is de regionale samenwerking verder geprofessionaliseerd door te groeien naar een regionale programmasturing op jeugd. Dit heeft geleid tot het meerjarige regioprogramma Jeugd waar we opgavegericht met elkaar samenwerken. De gemeenteraad heeft in januari ingestemd om de opgaven in het regioprogramma jeugd mede te gebruiken als input voor het lokale beleidsplan sociaal domein.

2.1 Met GALA zetten we in op het toegankelijk, betaalbaar houden van ondersteuning in de toekomst
De vraag naar zorg stijgt sneller dan het aanbod. We leven langer en er zijn daardoor steeds meer ouderen ten opzichte van het aantal werkenden. Ook het aantal chronisch zieken en mensen met meerdere aandoeningen neemt toe. Dat maakt de zorg met name voor mensen in kwetsbare situaties met een lage sociaaleconomische status (SES) minder toegankelijk. Achterliggende oorzaken als armoede en een onzekere inkomenssituatie kunnen leiden tot chronische stress. Bij een integrale samenwerking werken verschillende partijen uit het sociaal en medisch domein (gemeente, buurtwerk, GGD, vrijwilligersorganisaties, huisartsen etc.) intensief samen met elkaar aan preventie. Zo'n integrale benadering is een vliegwiel, dat moet bijdragen aan het lokaal terugdringen van gezondheidsachterstanden, dat als rode draad door het GALA loopt. Regionaal verbinden we GALA met het Integraal Zorgakkoord. Dit doen we samen met de gemeenten in het Rijk van Nijmegen.

Kanttekeningen

1.1 Het sociaal domein maken we samen
Om de doelstellingen in het sociaal domein te behalen zijn we afhankelijk van veel verschillende partijen en belangen. Dit maakt het complex. Daarnaast is er domeinoverstijgende inzet nodig om het sociaal domein te verbinden aan andere domeinen zoals het medisch domein, ruimtelijk domein, onderwijs, veiligheid. Dit vraagt tijd, aandacht en inzet.

1.2 Het vervolg van de Hervormingsagenda Jeugd en GALA is onzeker nu het kabinet demissionair is
Op dit moment kennen we een demissionair kabinet. Het is nog onduidelijk hoe de Hervormingsagenda en GALA een vervolg gaan krijgen onder het nieuwe kabinet. Gelet op de kamerbreed gedeelde noodzaak

voor de hervormingen in de jeugdhulp is het niet waarschijnlijk dat de Tweede Kamer de hervormingen in de jeugdhulp 'controversieel' verklaart. Wat landelijk ook staat te gebeuren, dit laat de opgaven waar we aan willen werken onverlet. Dit is de reden waarom voorgesteld wordt om in 2026 een voortgangsnotitie op te leveren.

Financiën
We voeren het beleid uit binnen de gestelde financiële kaders. De financiën (en eventuele wijzigingen) binnen het Sociaal Domein worden behandeld in de reguliere P&C cyclus. Daarnaast verantwoorden we de uitgaven voor GALA jaarlijks aan het Rijk via de SISA-verantwoording.

Tijdspad
De looptijd van de beleidsnotitie is 4 jaar. In 2026 vindt een tussentijdse evaluatie plaats.

Duurzaamheid
n.v.t.

Communicatie
Wij informeren onze inwoners over het sociaal domein via een (digitale) informatiekrant, artikelen in de lokale media en een sociale kaart (in wording) in het voorjaar 2024. Met dit digitaal platform willen we informatie voor inwoners ontsluiten en een platform bieden voor contact, nieuws, hulp, ondersteuning en maatschappelijke initiatieven.

De Adviesraad Sociaal Domein is meerdere malen geconsulteerd over de beleidsnotitie (zie bijlage 3). We nemen hun opmerkingen mee bij verdere beleidsuitvoering.

Evaluatie
Wij informeren de raad over de voortgang van de acties in de beleidsnotitie via de P&C cyclus. Daarnaast stellen wij in 2026 een voortgangsnotitie op.

Bijlagen
01. Beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 "Vitaal Beuningen" (at24000168)
02. Reactie Adviesraad Sociaal Domein (at23002145)
03. Plan van Aanpak GALA (at23002146)

Burgemeester en wethouders,

Dyanne Kocken	Daphne Bergman
secretaris	burgemeester

Besluit d.d.

Esther Jonkman	Daphne Bergman
griffier	voorzitter